

На основу члана 57. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, број 72/09), чланова 12. и 28. Статута Гимназије „Свети Сава“ бр. 43-4 од 25.02.2010. год., а у вези члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. Гл. РС“ бр. 101/05), Школски одбор Гимназије „Свети Сава“ у Пожеги, на седници одржаној **18.04. 2011.** године донео је

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ У ГИМНАЗИЈИ «СВЕТИ САВА»

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду у Гимназији „Свети Сава“ (у даљем тексту: Правилник), уређују се права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду, спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду лица која учествују у радним процесима и лица која се затекну у Школи или њеној околини, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, у Гимназији „Свети Сава“ Пожега (у даљем тексту: Школа).

Безбедност и здравље на раду обухватају мере и средства неопходна за остваривање безбедних услова рада и здравља на раду, посебно за запослене за које се захтевају здравствене, психичке и физичке способности, односно чији се послови обављају са повећаним ризиком.

Члан 2.

Процес рада у Школи организује се на начин који омогућава да сви запослени могу обављати рад без опасности по живот и здравље ученика и запослених, односно лица која обављају послове у Школи или се оспособљавају за рад у Школи.

Остваривање образовно – васпитног рада и рад Школе организује се у складу са законом и прописима донетим на основу њих и нормативима којима се остварује безбедност и здравље на раду.

Члан 3.

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду и да послове обавља са пуном пажњом како не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље осталих запослених и ученика Школе.

Члан 4.

Запослени има право и обавезу спровођења безбедности и заштите здравља на раду.

Непридржавање прописаних мера безбедности на раду представља повреду радне обавезе у складу са општим актом којим се уређује одговорност запослених. Неспровођење прописаних мера безбедности на раду повлачи одговорност утврђену законом.

Члан 5.

Право на безбедност и здравље на раду у Школи имају:

- ученици;
- сви запослени у Школи;

- друга лица која обављају рад у Школи по било ком основу.

Директор Школе дужан је да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

Члан 6.

Превентивне мере у остваривању безбедности на раду обухватају средства и мере неопходне за остваривање безбедних услова рада.

Безбедни услови рада остварују се применом савремених техничких, организационих, здравствених, социјалних и других мера и средстава безбедности на раду којима се обезбеђује:

- да се радна средина пројектује, израђује и одржава тако да се рад обавља применом мера заштите од опасности по живот и здравље ученика и запослених;
- да се радни услови прилагоде особинама и способностима запослених, а организација наставе и остваривање других облика активности спроведе на начин којим се спречава оштећење здравља запослених и ученика;
- да електричне инсталације буду пројектоване, изведене и одржаване у складу са техничким прописима, стандардима и прописима о заштити на раду, на начин који обезбеђује сигурност и здравље запослених и ученика;
- да се у кабинетима, учионицама, радним и помоћним просторијама, односно на местима рада предузму мере за максимално смањење хемијске, физичке и биолошке штетности, тако да не буду изнад дозвољених граница;
- да клима и осветљење у свим просторијама буду у складу са прописаним нормативима, техничким мерама и прописима о заштити на раду;
- да машине, алати, опрема и друга наставна средства буду пројектована, постављена и употребљавана на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених и ученика;
- да се средства и опрема за личну заштиту употребљавају ради отклањања ризика и опасности ако не постоји могућност примене превентивних мера.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

1. Права запослених

Члан 7.

Запослени има право да се упозна са прописаним мерама безбедности на раду у вези са пословима које треба да врши, као и са организовањем и спровођењем безбедности на раду у Школи, односно да захтева да буде потпуно упознат са правима, обавезама које се односе на безбедност на раду и услове рада.

Члан 8.

Запослени има право на услове рада који му обезбеђују безбедан рад. Запослени има право да обавља рад према здравственим способностима и да буде образован и оспособњен за безбедан рад.

Члан 9.

Запослени који обавља послове са повећаним ризиком по здравље има право на одговарајућа средства и опрему личне заштите, а обавезан је да их користи за одговарајуће послове и да их редовно одржава.

Члан 10.

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот или здравље ако нису спроведене прописане мере безбедности на раду за време док се оне не спроведу.

Запослени који обавља рад са посебним условима рада има право да одбије да ради:

- ако се у прописаном року не упути на периодични лекарски преглед;
- ако се лекарским прегледом од стране надлежне здравствене установе утврди његова здравствена неспособност за обављање таквих послова.

Члан 11.

Запослени има право да захтева остваривање својих права у вези са безбедношћу на раду.

Захтев за остваривање права запослени подноси директору Школе. Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 8 дана од дана његовог подношења, или ако запослени сматра да тражене мере безбедности на раду нису спроведене у смислу одредаба прописа и безбедности на раду или општих аката Школе, има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

2. Обавезе запослених

Члан 12.

Запослени је дужан да своје послове врши са пуном пажњом ради обезбеђивања свог живота и здравља, као и заштите здравља осталих запослених и ученика Школе.

Запослени је дужан да одмах обавести директора Школе о кваровима или другим недостацима који би могли угрозити безбедност и здравље на раду.

Члан 13.

Запослени је дужан да се стручно оспособљава из области безбедности и здравља на раду, сходно потребама Школе.

Члан 14.

Запослени је дужан да се придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, да правилно рукује средствима за рад и да личну заштитну опрему и средства користи према њиховој намени.

Члан 15.

Запосленом је забрањено да за време рада конзумира алкохол, наркотичка средства, психоактивне супстанце или друга средства зависности.

Забрањено је пушење у свим просторијама Школе, функционалном делу и дворишном простору Школе.

Запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности. Провера се врши на захтев Школе, позивањем надлежног органа, односно одговарајуће службе.

Члан 16.

Запослени који ради на радном месту са посебним условима, дужан је да обави лекарски преглед на који га упућује Школа.

3. Одговорност запослених

Члан 17.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности на раду чини повреду радне обавезе и радне дисциплине и подлеже одговорности.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности на раду, не користи средствима личне заштите на раду или ако одбије да поступа по упутствима одговорног запосленог са посебним овлашћењима и одговорностима може се привремено удаљити са радног места или из Школе.

Члан 18.

Повреде радних обавеза у смислу овог Правилника сматрају се:

- неизвршавање, или несавесно, немарно, неблаговремено извршавање обавезе у вези са заштитом на раду;
- повреда одредаба о обезбеђењу опасности од пожара, експлозије или других елементарних непогода;
- злоупотреба положаја или прекорачење датог овлашћења у вези са безбедношћу на раду;
- непредузимање или недовољно предузимање мера безбедности на раду;
- некоришћење средстава заштите или опреме личне безбедности на раду;
- пушење на забрањеним местима;
- долазак на рад у напитом стању и узимање наркотичких средстава којима се умањује радна способност;
- одбијање извршавања наредбе, односно налога одговорног лица у вези са применом мера безбедности на раду.

III ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

1. Школски одбор

Члан 19.

У обезбеђивању и унапређењу безбедности на раду Школски одбор има следеће задатке:

- доноси програм мера за обезбеђивање и унапређење безбедности на раду;
- доноси одлуке којима се уређују поједина питања у погледу обезбеђивања, провођења и унапређивања безбедности на раду, стара се о обезбеђивању посебних услова за рад жена, омладине и инвалида;
- разматра извештаје, анализе и предлоге референта безбедности на раду;
- разматра записник инспекције о стању безбедности на раду.

2. Директор

Члан 20.

Директор Школе прати безбедност на раду у Школи у целини и стара се о доследном спровођењу мера којима се осигурава и унапређује безбедност и здравље на раду.

Дужности и овлашћења директора су да:

- разматра стање безбедности на раду;
- писменим актом одреди лице задужено за безбедност и здравље на раду;
- разматра извештаје и анализе задуженог лица о условима рада у Школи, повредама на раду, професионалним обољењима и другим здравственим оштећењима;

- спроводи одлуке донете у Школи и организује извршење решења инспекције рада о отклањању утврђених недостатака и неправилности;
- остварује увид и врши надзор у погледу примене мера о периодичним здравственим прегледима;
- покреће поступак против запосленог због повреде радне дужности и обавеза, у вези са безбедности на раду;
- подноси Школском одбору предлоге за предузимање одговарајућих мера за обезбеђивање, спровођење и унапређење безбедности на раду;
- обавештава Школски одбор о стању безбедности на раду;
- доноси одлуке и налаже мере у вези са безбедношћу на раду.

Члан 21.

Директор је дужан да води и чува евиденцију о:

- радним местима са повећаним ризиком;
- запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- опасним материјама које се користе у раду;
- пријавама инспекцији рада и лицу надлежном за безбедност и здравље на раду о случајевима који се тичу безбедности и здравља на раду;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад.

Члан 22.

Директор је одговоран за спровођење и унапређење безбедности на раду, а посебно да се:

- запослени распореди на место рада на коме су спроведене мере безбедности на раду;
- запосленом поверавају задаци који неће имати штетне последице на његово здравствено стање и безбедност;
- на радна места са посебним условима рада распоређује запослени за кога је на прописан начин утврђено да испуњава посебне услове;
- запосленом дају на употребу средства за рад и опрема личне заштите у исправном стању;
- средства за рад, односно средства и опрема личне заштите искључе из употребе ако су неисправни и ако због насталих промена угрожавају живот и здравље запосленог;
- за време рада не конзумира алкохол или друга средства зависности, да запослени који је под утицајем алкохола или других средстава зависности буде удаљен са рада и да се не пуши на местима где то није дозвољено;
- при распоређивању на место рада запослени упозна са опасностима, штетностима и мерама заштите на раду;
- забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера заштите на раду и упутства за безбедан рад;
- забрани рад запосленом који није оспособљен за безбедан рад;
- забрани рад запосленом који се није подвргао лекарском прегледу, или је лекарским прегледом утврђено да не испуњава услове у погледу здравствене способности.

Директор је дужан да предузима и друге прописане мере безбедности на раду у складу са законом и колективним уговором.

IV ЛИЦЕ ЗАДУЖЕНО ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 23.

За обављање послова безбедности и здравља на раду, директор актом у писменој форми одређује запосленог који ће уз послове свог радног места обављати и послове радног места безбедности и здравља на раду (у даљем тексту: лице за безбедност и здравље на раду).

Лице за безбедности и здравље на раду мора имати положен стручни испит о практичној оспособљености, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

За обављање послова безбедности и здравља на раду директор може ангажовати друго правно лице у складу са законом.

Члан 24.

Лице задужено за безбедност и здравље на раду дужно је да свакодневно обилази радна места и проверава да ли су обезбеђене мере заштите на раду које се односе на:

- исправност средстава за рад;
- распоређивање запослених на радна места у складу са лекарским извештајима о здравственом стању;
- обезбеђивање исправних средстава и опреме личне заштите и њихово коришћење и одржавање на прописан начин;
- оспособљавање запослених за безбедан рад;
- вођење прописане евиденције о безбедности на раду;
- обуставу рада када утврди непосредну опасност по живот и здравље запослених и ученика, о чему обавештава директора Школе;
- спровођење и примену других мера које су уређене актом Школе или Министарства просвете или Министарства здравља.

Члан 25.

Лице задужено за безбедност и здравље на раду, или друго ангажовано правно лице обавља следеће задатке:

- организује спровођење заштите на раду и врши контролу правилне примене одредаба овог правилника, осталих интерних општих аката из области заштите на раду, као и општих и посебних прописа који регулишу безбедност на раду;
- стара се о благовременом снабдевању запослених прописаним средствима личне заштите и личне опреме;
- овлашћен је да нареди обуставу рада на послу, односно радном задатку где прети непосредна опасност по живот и здравље запосленог, с тим да о овоме одмах обавести директора Школе;
- стара се о благовременом извршавању одлука органа управљања, о наређеним мерама од стране инспектора рада за побољшање услова рада у одређеним роковима и о томе обавештава инспекцију рада и органе Школе;
- припрема материјале о проблемима безбедности на раду које разматра Школски одбор;
- припрема предлог програма мера за побољшање услова рада, усавршавање и унапређење безбедности на раду;

- стара се о набавци средстава за пропаганду безбедности на раду (плакете, цртежи, стручна литература);
- привремено забрањује вршење послова, односно радних задатака запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности на раду, не користи средства личне заштите на раду или одбија да поступи по упутствима за безбедан рад;
- подноси директору Школе пријаве за покретање поступка због повреде радне дужности услед непридржавања прописаних мера заштите;
- обавештава инспекцију рада, у сарадњи са директором, о свакој тешкој, смртној, колективној повреди, као и о повреди запосленог на раду при доласку и одласку са посла, са последицама привремене одсутности са посла;
- води евиденцију о броју повреда на раду и другим болестима у вези са радом и привременој одсутности са посла због ових болести и повреда на раду;
- сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
- прати прописе из области безбедности и здравља на раду и о њима обавештава директора и Школски одбор.

Члан 26.

Лице задужено за безбедност и здравље на раду за свој рад у спровођењу безбедности на раду непосредно је одговоран директору Школе.

Члан 27.

Школа је дужна да обезбеди да сваки запослени буде оспособљен за безбедан рад, заштићен од повређивања и здравствених оштећења.

Запослени у Школи морају се практично и теоријски обучити за безбедан рад.

Члан 28.

Обучавање и образовање запослених о безбедности на раду има за сврху пружање што ширих знања и познавања техничких, здравствених, психофизичких и других мера безбедности на раду.

Члан 29.

Обучавање и образовање запослених из материје безбедности на раду, као и проверавање знања, врши се према посебном плану и програму.

Директор Школе је дужан да донесе програм оспособљавања запослених за безбедан рад.

Члан 30.

За обучавање, образовање и проверу знања из области безбедности и здравља на раду стара се директор Школе.

Члан 31.

Проверу знања врши лице задужено за безбедност и здравље на раду путем тестова.

Запослени који на провери знања не покаже задовољавајуће знање о савладаности програма не може да обавља послове док не савлада програм.

Члан 32.

У школи се води евиденција о обучавању и образовању запослених о безбедности на раду.

Члан 33.

Лице задужено за безбедност и здравље на раду дужно је да новопримљеног и распоређеног радника на нови посао упозна са опасностима које му прете на раду на његовом послу и у Школи као целини.

Члан 34.

Повремена провера познавања безбедности на раду неопходна је код запослених у котларници, сали за физичко васпитање, лабораторији и слично.

Члан 35.

У Школи се води евиденција о:

- запосленима оспособљеним за безбедан рад;
- радним местима са повећаним ризиком;
- запосленима распоређеним на радним местима са повећаним ризиком;
- обављеним редовним лекарским прегледима;
- повредама на раду;
- опасним материјама које користи у току рада;
- професионалним обољењима и болестима у вези са радом.

Евиденција се води на прописаним обрасцима.

V УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДА НА РАДУ

Члан 36.

Повредама на раду сматрају се повреде проузроковане на послу, на путу од стана до места рада и обратно, на службеном путу и на путу ради ступања на рад.

Члан 37.

Сваку повреду на раду и нагло обољење на раду, као и повреду у доласку на посао и повратка са рада, запослени је обавезан да пријави директору Школе.

Ако због теже повређености, односно наглог обољења запослени није у могућности да сам пријави повреду, обавезан је да то учини запослени који се затекао на најближем месту догађаја, односно лице које је прво видело или сазнало за повреду или нагло обољење на раду.

Члан 38.

Секретар Школе дужан је да чим сазна за повреду или нагло обољење запосленог или ученика, одмах о томе обавести директора и лице задужено за безбедност и здравље на раду и заједно са њим састави записник о повреди или нагом обољењу.

Члан 39.

Директор је дужан да за случај повреде или изненадне болести запосленог или ученика обезбеди пружање прве помоћи; организује потребне контакте са одговарајућим службама, пре свега хитне помоћи, хитне медицинске неге, спасавања и против-пожарне заштите, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију ученика у случају могуће опасности.

За пружање прве помоћи задужују се наставници физичког васпитања и наставници биологије.

Члан 40.

Директор Школе је дужан да повређеном на раду, као и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање изда прописану исправу о повреди на раду.

Директор је дужан да одмах а најкасније у року од 24 часа од настанка усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Члан 41.

Директор је дужан да најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење односно обољење у вези са радом запослених.

Члан 42.

Запослени може бити удаљен са радног места или из Школе због повреда радних обавеза и радне дисциплине, у вези са безбедношћу на раду у следећим случајевима:

- ако дође на посао под дејством наркотика или алкохола, односно у таквом психичком стању да не може безбедно да ради;
- ако одбија да ради по прописима, односно упутствима директора, а постоји озбиљна могућност да може наступити опасност по безбедност запосленог или других запослених и ученика;
- ако не примењује на радном месту прописане нормативе заштите на раду, чиме се умањује безбедност на раду;
- ако не употребљава или употребљава на непрописан начин лична заштитна средства;
- ако користи неисправна средства за рад, уређаје или друга средства рада, а зна или је могао да зна да су неисправна, и као такви представљају опасност на раду;
- ако самовољно обавља послове који не спадају у његов редован задатак;
- ако се не подвргава одређеним лекарским прегледима ради утврђивања опште и посебне здравствене способности за безбедан и сигуран рад;
- ако не напусти радно место, не поступи по захтеву директора у случају привременог удаљења са радног места.

Члан 43.

Школа је такође дужна да води прописану евиденцију о:

- радним местима са посебним условима рада;
- запосленим распоређеним на радним местима са посебним условима рада, њиховом упућивању на претходне периодичне лекарске прегледе;
- роковима за вршење периодичних лекарских прегледа и извештајима о извршеним прегледима;
- извршеним прегледима и испитивањима радне средине, средстава за рад и опреме личне заштите;
- професионалним обољењима;
- инвалидима рада;

- повредама на раду.

VI ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА

Члан 44.

Жене, омладина и инвалиди имају право на посебну заштиту и безбедност на раду. Школа се посебно стара о обезбеђивању одговарајућих услова за рад ових запослених.

VII НАБАВКА СРЕДСТАВА ЗА РАД И СРЕДСТАВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 45.

Снабдевање запослених заштитном обућом, одећом и осталим средствима личне заштите и опреме обавља се у складу са планом набавке личних заштитних средстава на раду. План набавки личне заштитне опреме и средстава је саставни део овог Правилника.

Члан 46.

Средства личне заштите користе се само у за то одређене сврхе у току радног времена и на пословима и радним задацима Школе.

Ова средства није дозвољено користити у приватне сврхе. Запослени који по било ком основу престане да ради у Школи обавезан је да врати средства личне заштите или да према књиговодственом стању надокнади њихову противвредност.

Средства личне заштите се набављају на основу одлуке директора Школе, а у складу са материјалним могућностима Школе.

Члан 47.

За свако оштећење или губитак средстава за личну заштиту до кога је дошло услед немарности или непажње запослени одговара материјално.

Свако лично средство и опрема који из било којих разлога постану неупотребљиви, било да им је истекао век трајања или су током употребе услед непредвиђених узрока постали неупотребљиви, морају се повући из употребе и расходovati.

О оштећењу или дотрајалости средстава личне заштите из претходног става, запослени је дужан да одмах обавести свог непосредног руководиоца.

VIII НАЧИН И ПОСТУПАК УПУЋИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ НА ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 48.

Сваки запослени пре ступања на рад подноси лекарско уверење о здравственом прегледу ради утврђивања здравственог стања и радне способности.

Члан 49.

На пословима где постоји могућност професионалних и других обољења у вези са радом не могу да буду распоређени запослени који су склони таквим обољењима.

Запослени са здравственим недостацима не смеју да буду распоређени на послове који би могли изазвати опасне последице по њихову околину и по њих саме.

Запослени који су склони професионалним обољењима и повредама на раду, морају се са послова на којима може да дође до ових обољења, распоређивати на друге

послове, односно радне задатке у складу са општим актом о систематизацији послова и радних задатака.

IX НАЧИН ПРУЖАЊА ПРВЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАДУ

Члан 50.

На видљивом и лако приступачном месту постављен је ормарић са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић је са спољне стране обележен знаком црвеног крста.

На ормарићу су назначени: бројеви телефона здравствене станице, станице за хитну помоћ, ватрогасне службе, службе инспекције рада, органа унутрашњих послова и презиме и име запосленог задуженог за пружање прве помоћи.

У ормарићу служба за указивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи и блок у коме се утврђује, односно уписује утрошени материјал после указане прве помоћи.

У ормарићу се налази следећи материјал: пет комада фластера – завоја, шест мањих и пет већих стерилних првих завоја, три троугласте мараме и четири сигурносне игле, три пакетића беле вате од по 100 грама, једне маказе, десет подлога за прелом костију.

X ОБАВЕЗЕ ШКОЛЕ ПРЕМА ИНСПЕКЦИЈИ РАДА

Члан 51.

Школа је дужна да извести орган државне управе надлежан за послове инспекције рада о почетку рада, као и о променама у процесу рада.

Обавештење из става 1) овог члана, директор, односно лице задужено за безбедност и здравље на раду дужни су да доставе надлежној инспекцији рада најкасније у року од 8 дана пре почетка рада, односно насталих промена.

Члан 52.

Школа је дужна да омогући надлежном инспектору рада улазак у свако доба за време рада.

Школа је дужна да омогући инспектору рада преглед просторија и уређаја, запослене дају потребна обавештења и да му стави на увид исправе, односно податке потребне за вршење надзора над применом прописа о заштити на раду.

Школа је дужна да на захтев инспекције рада достави тражене податке у вези са заштитом на раду.

Члан 53.

Школа је дужна да поступи по решењу инспектора рада и да у одређеном року отклони утврђене недостатке. Школа је дужна да извести инспектора рада о извршењу његовог решења, у року од 8 дана од дана одређеног за отклањање недостатака, односно неправилности.

XI ЗАБРАНА ВРШЕЊА ПОСЛОВА, ОДНОСНО РАДНИХ ЗАДАТАКА

Члан 54.

Директор Школе ће забранити вршење послова, односно радних задатака запосленом који се не придржава прописаних мера заштите на раду, не користи средства личне заштите и ако одбија да поступи по његовом упутству за безбедан рад.

Због разлога из става 1. овог члана, запослени може привремено бити удаљен са рада док ови разлози трају.

XII МЕРЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

1. Радне просторије

Члан 55.

Сва места у Школи у којима се изводи настава, кроз која се пролази или у којим се налазе санитарни и други уређаји предвиђени за општу употребу запослених, ученика, као и опрема у таквим местима морају се одржавати у чистом стању.

Све радне и споредне просторије могу бити, према врсти посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу. Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се одржавати у чистом и исправном стању.

Вештачко осветљавање радних просторија мора бити тако изведено да блештавошћу не заслепљује запослене. Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена. Зидови и тавани морају имати такву боју и површину да упијају што мање светла.

Члан 56.

Подови радних просторија и степеништа морају се свакодневно чистити и то по правилу по завршетку рада. Ходници и степеништа бришу се влажним крпама за време док траје настава у учионицама.

Зидови и таванице радних просторија морају се редовно чистити а кречити по правилу сваке треће године.

Члан 57.

За одржавање чистоће морају редовно бити обезбеђена потребна средства, а лицима која врше чишћење морају се ставити на располагање дезинфекциона и друга средства. Опрема и наставна средства морају се редовно чистити од прашине.

Члан 58.

Радне просторије зими морају бити загрејане. Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима те радне просторије. При том се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Загревање просторија почиње 15. октобра и траје до 15. априла, а у случају ниских температура Школа ће почети са грејањем и раније, односно продужиће грејну сезону.

Члан 59.

Домар и ложач Школе као и запослени на одржавању чистоће, дужни су да у зимским месецима школско двориште и прилазе школи чисте од снега, како би се избегле повреде ученика и радника Школе.

Такође, према потреби посипаће се сољу залеђена места на којима је опасност од повреда повећана.

Школа је дужна да обезбеди лопате и други прибор за чишћење снега.

Члан 60.

Ваздух радних просторија мора да буде умерено влажан, са релативном влажношћу од 30 % до 80 %, у зависности од температуре и кретања ваздуха.

Члан 61.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према важећим прописима, апарати за вентилацију морају се одржавати у исправном стању, а сваки квар мора се на време пријавити и отклонити. Забрањено је да се уништавају или одстрањују уређаји за вештачку вентилацију.

2. Средства за рад

Члан 62.

Средства за рад и средства која служе при раду могу се употребљавати само за одређену сврху, којој су намењени.

Члан 63.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава као и њихово намерно оштећење. Недостатак и кварове треба одмах пријавити директору.

Уклањање заштитних направа и уређаја може се вршити у случају потребе од стране надлежних органа. По престанку те употребе заштитне направе и уређаје треба довести у првобитно стање.

Члан 64.

Одржавање средстава за рад и уређаја, направа и других средстава могу да врше само за то одређена и стручно оспособљена лица, организације и установе. Пре пуштања у рад одруђа и уређаја, направа и других средстава на којима је извршено одржавање и поправка, обавезно се мора проверити да ли правилно функционише као и да ли на њима постоје заштитна средства.

Члан 65.

Школа мора поседовати противпожарне апарате у прописаном броју и распоредити их у школској згради на неопходним местима.

Преглед исправности противпожарних апарата мора се вршити на сваких шест месеци.

Школа мора имати и довољан број хидраната и редовно вршити проверу њихове исправности – једном годишње.

За руковање противпожарним апаратима и хидрантима задужује се лице које је стручно оспособљено и које има положен испит из противпожарне заштите.

3. Бука и вибрација

Члан 66.

Бука и вибрација у радним просторијама морају се свести на најмању могућу меру, како би се спречила обољења запослених. Бука не сме да прелази дозвољену границу.

Члан 67.

На свим местима рада где бука прелази дозвољену границу запослени су дужни да употребљавају средства за заштиту слуха (ушне антифоне, ушне шкољке и сл.).

4. Електрична струја и електрични уређаји

Члан 68.

У просторије са електричним уређајима дозвољен је приступ само стручним запосленим лицима. Прекидачи за осветљавање морају се налазити одмах крај улаза у просторије, на дохват руке.

Члан 69.

Металне заштитне кутије за електричне инсталације морају бити уземљене. У непосредној близини делова, под електричним напоном морају се наместити табле и натписи који упозоравају на опасност од електричне струје.

Члан 70.

Све склопке које служе за искључење струје морају бити лако изграђене и постављене да се при правилном отварању, под нормалном погонском струјом не ствара електрични лук.

Члан 71.

Електричне инсталације, постројења и уређаји морају се свакодневно контролисати и кварови на њима одстранити у што краћем року.

Члан 72.

Електричне инсталације, бројила, утикачи и сл. морају бити обезбеђени тако да не могу угрозити здравље и животе ученика и запослених у школи. Оне морају бити у исправном стању и адекватно прилагођени својој намени.

Сви запослени у Школи морају се упознати са мерама заштите од пожара.

За исправност ових инсталација одговорни су домар и директор Школе.

5. Опасне и штетне материје

Члан 73.

Лако запаљиве или експлозивне материје (бензин, шпиритус, концентроване киселине, етил алкохол, бутан гас и сл.), не смеју се смештати у магацин са осталим материјалима већ у засебне просторије удаљене од места рада најмање 50 метара.

Забрањено је у радним просторијама нагомилавање лако запаљивих експлозивних материја и отпадака.

Члан 74.

Отровне материје морају се држати у подесним посудама на сигурном месту под надзором. Овакве материје смеју да се издају само оним лицима који њима знају да рукују.

Проливене или растурене количине ових материјала морају одмах и посебном пажњом да се одстране. Све посуде са оровним садржајем морају да буду назначене како не би дошло до замене, а на свим посудама треба исписати њихову садржину са ознаком „отров“.

Члан 75.

Манипулисање са средствима која служе за огледе у настави (хемијска средства, апарати који изазивају несношљиве и штетне гасове или испарења, мора се изводити на сигуран начин уз примену мера које ће потпуно обезбедити запослена лица и ученике од оштећења здравља или повреда на раду (експлозивна ватра и сл.).

Сви радови са средствима из става 1. овог члана морају се изводити под надзором и упутствима стручног лица - наставника.

Члан 76.

У Школи се морају обезбедити све потребне мере у складу са општим прописима о заштити од пожара ради предупредјења могућности избијања пожара.

Уређаји за гашење пожара морају увек бити у приправности, у довољној количини и морају се редовно одржавати и чувати зими од смрзавања.

Члан 77.

У Школи мора довољно лица бити обучено за руковање апаратима за гашење пожара.

XIII ГОДИШЊИ ПРОГРАМ МЕРА ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 78.

Програм мера заштите на раду обавезно садржи:

Аналізу повреда на раду, укључујући и узроке повреда на раду и спровођење мере у вези са радом, са посебним оствртом на економске губитке као последицу стања заштите на раду, динамику и реализацију програма мера развоја заштите на раду, обавезе органа и појединаца у предузимању мера за реализацију програма, као и обавезе у праћењу и извршавању програма заштите на раду.

Програм мера заштите на раду саставни је део годишњег плана рада Школе.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

Непоштовање одредаба овог Правилника од стране запослених представља повреду радне обавезе и радне дисциплине, за које се могу изрећи мере прописане Законом о раду, и то: отказ угорова о раду, удаљење са рада и привремено удаљење са рада.

Члан 80.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду, и подзаконски акти који регулишу ову материју.

Члан 81.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Број: 111-2.од 18.04.2011. год.

У Пожеги, дана 18.04.2011. године

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Бранка Смиљанић

Правилник о безбедности и здрављу на раду у Гимназији „Свети Сава“ Пожега је заведен под деловодним бр. 111-2 од 18.04.2011. год., објављен је на огласној табли Школе дана 19.04.2011. године, а ступио је на снагу дана 28.04.2011. године.

Секретар школе

Ана Ђедовић

**ПЛАН НАБАВКЕ ЛИЧНИХ ЗАШТИТНИХ СРЕДСТАВА
ЗА ЗАПОСЛЕНЕ У ШКОЛИ**

<i>Ред. бр.</i>	<i>Радно место</i>	<i>Заштитно средство</i>	<i>Време коришћења</i>	<i>Заштитно средство</i>	<i>Време коришћења</i>
1.	СПРЕМАЧИЦА	Мантил	3 године	боросане	1 година
2.	ДОМАР	Мантил	2 године	ципеле	2 године
3.	ЛОЖАЧ	Одело	1 година	чизме ципеле	3 године 2 године

Набавка заштитних рукавица врши се по потреби и стално у току године. Уколико је школа у финансијској могућности могу се набавити и заштитни прслуци и кабанице за помоћно – техничко особље.

Директор Школе

Владан Недељковић